

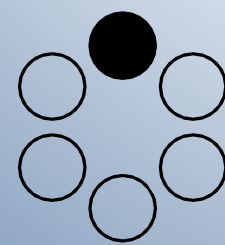
«Коректна інклюзивна термінологія: розуміння та застосування»

Проект Міністерства цифрової
трансформації України

Міністерство
цифрової трансформації
України

<https://bf.in.ua/glossary>
bf.in.ua

цифрова
безбар'єрність

Інклюзивна термінологія – це спосіб говорити про людей з повагою, не зводячи їхню особливість до всієї їхньої особистості. Мова формує ставлення, а ставлення впливає на якість взаємодії та комфорт кожного члена академічної спільноти.

Людиноцентричний підхід

Основний принцип – «спочатку людина – потім особливість». Це означає, що ми уникаємо визначень, які "ярликують" людину, і натомість використовуємо терміни, які підкреслюють її людську гідність.

Завдання

- Ознайомити студентів із коректними формулюваннями інклюзивної термінології.**
- Пояснити, чому важливо уникати стигматизуючих слів.**
- Навчити застосовувати сучасні визначення у побуті, навчанні та професійній діяльності.**
- Розвивати емпатію, повагу та розуміння до різних груп населення.**

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ – ЦЕ ...

...Почувати себе захищено

Дізнайтесь більше
у Довіднику безбар'єрності
на сайті bf.in.ua

**Основні терміни:
коректної та некоректної термінології**

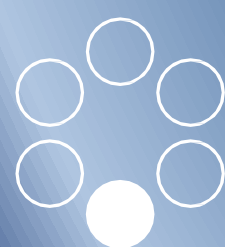
Людина з інвалідністю

Правильно

**Людина з інвалідністю,
Людина з фізичними / сенсорними / психічними /
інтелектуальними / ментальними порушеннями,
Людина з порушеннями опорно-рухового апарату,
Людина з порушеннями рухової функції**

Неправильно

**Інвалід,
Людина з обмеженими можливостями / фізичними
можливостями,
Людина з особливостями,
Людина з особливими потребами,
Каліка, ЛюдОсоблива людина, Неповноцінний,
Неповносправний, Недієздатний,
Страждає на інвалідність, Інклюзивні люди**

Людина з порушеннями зору

Правильно

Людина з порушеннями зору, Людина з повною/ частковою втратою зору, Незрячий / незряча людина (допустимий варіант)

Неправильно

Сліпий, Підсліпуватий, Людина з вадами зору

Людина, яка спілкується за допомогою альтернативних засобів комунікації, наприклад, жестовою мовою, спеціальних картинок тощо

Правильно

Людина, яка спілкується за допомогою альтернативних засобів комунікації, наприклад, жестовою мовою, спеціальних картинок тощо, Людина, яка не говорить (не розмовляє)

Неправильно

Німий

Людина, яка користується кріслом колісним

Правильно

Людина, яка користуються кріслом колісним,
Людина, яка пересувається за допомоги крісла
колісного

Неправильно

Колясочник, Візочник

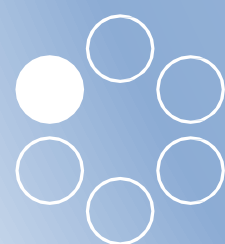
Людина з порушенням сприйняття кольору

Правильно

Людина з порушенням сприйняття кольору

Неправильно

Дальтонік

Людина з порушеннями слуху

Правильно

Людина з порушеннями слуху, Людина з повною / частковою втратою слуху, Нечуючий / нечуюча людина

Неправильно

Глухий, Глухонімиий

Людина з паралічем

Правильно

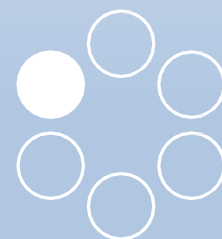
Людина з паралічем, Людина, яка має параліч

Неправильно

Паралітик, Каліка, Параліченько, Паралізований

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

інформаційна
безбар'єрність

Має порушення рухових функцій

Правильно

Має порушення рухових функцій

Неправильно

Прикутий до крісла / ліжка

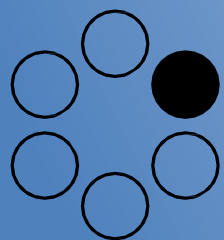
Маломобільні групи населення

Правильно

Маломобільні групи населення

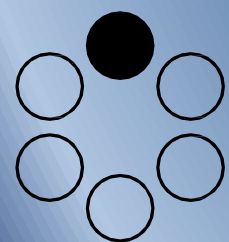
Неправильно

Маломобільні люди і люди з інвалідністю

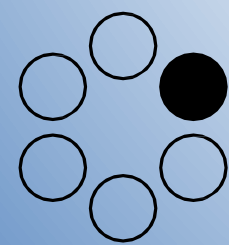
Короткі пояснення

- Усі сучасні терміни базуються на принципі: "спочатку людина – потім особливість".
- Уникаємо стигматизації, медичних ярликів та старих виразів. (коректні формулювання)**
- Жестова мова / Українська жестова мова (УЖМ).
- Людина з порушенням сприйняття кольору.
- Людина з порушеннями слуху.
- Людина з порушеннями рухових функцій.
- Крісло колісне.
- Людина, що користується кріслом колісним.
- Маломобільні групи населення.
- Людина з інвалідністю.
- Людина з порушеннями зору.
- Людина, яка використовує альтернативні та додаткові засоби комунікації (АДК/ААС).

Інклюзивна мова – це щоденна практика емпатії. Коли ми замінюємо некоректні вислови на сучасні формулювання, ми тим самим робимо крок назустріч тим, кому найбільше потрібна підтримка. Такі зміни не вимагають великих ресурсів, але мають значний вплив на атмосферу.

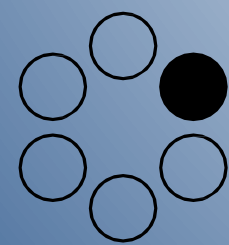
Завдання кожного – піклуватися про те, щоб наша мова була коректною, етичною, людяною. Тільки так ми зможемо створити справді безбар'єрну та інклюзивну Академію, у якій кожен відчуває себе частиною спільноти та має можливість реалізувати власний потенціал.

«Академія без бар'єрів» – це система, що поєднує інклюзію, психологічну безпеку, доступність та взаємоповагу. Безбар'єрність починається з кожного студента, кожного викладача і кожного кроку до відкритості. Психологічна служба Академії – ваш простір підтримки, допомоги та розвитку.

Проєкт Міністерства охорони
здоров'я України

 **МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

**суспільна
та громадянська
безбар'єрність**